REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner., Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 178. **Brașov, Sâmbătă 14 (27) August.** **1904.**

Aparință și realitate.

De sigur, că mulți dintre abonații noștri din România, cari, cu tóte cele ce le cetesc prin diarele nóstre, nu cunosc încă mai temeinic stările din Ardeal și Țéra ungurésca, cetind convocarea, ce am publicat'o în numĕrul premergĕtor al fóiei nóstre relativ la adunarea generală a „Societății pentru fond de teatru român" și la representația și petrecerea împreunate cu ea, își vor fi dicênd cu óre-care satisfacție: totuși nu este așa de amenințată causa culturei naționale a fraților noștri de peste munți, décă ei pot încă sĕ aibă astfel de societăți, sĕ țină astfel de adunări și sĕ aranjeze astfel de representațiuni și petreceri cu caracter curat românesc.

Nu negăm, că cam de felul acesta trebue sĕ fie impresiunea, ce o vor face adunările Societăților nóstre culturale asupra tuturor celor cari nu cunosc bine relațiile și stările dela noi. Și totuși ce mare e deosebirea între ceea ce se pare a fi și ceea ce este în realitate! Ce grozave sunt contrastele din viața publică și socială la noi!

Cunósceți sórtea păsăruicei din colivie? In clipita când ea zăresce des de diminéță primele rade ale sórelui, o cuprinde o bucurie nespusă, ea dă vesel din aripi și se avêntă a sbura în marea luminósă a vĕzduhului, dér în clipita următóre se lovesce de gratiile aurite ale coliviei sale și cade amețită pe fundul ei. Imboldul firei, visul și amăgirea unei clipite fac pe nevinovatul prisonier din colivie sĕ recadă în cruda realitate și cântecul, ce i-l răpesce priveliscea încântătóre a spațiului liber din afară străbătut de rade calde și dulci, e plin de dor și de jale.

Și credeți că sórtea Românului dela noi e mai bună decât a acelei paseri în colivie? V'ați înșela amar toți câți a-ți crede astfel. A fost un timp când și Românul s'a bucurat de óre-care libertate, când nu era împedecat sĕ s'avênte în spațiul imens al aspirațiunilor sale legitime, când încă n'ajunsese sĕ fie cu totul închis în colivia sistemului de guvernare asupritor, care nu i-a lăsat decât priveliscea unei lumi dorite, de care îl despart gratiile văpsite cu aurul-talmi al falsului constituționalism.

Am avut, ce am avut al nostru într'un timp, când încă se mai ținea sémă de jertfele, ce le-am fost adus pentru patrie și tron. Am isbutit pe atunci a ne lua un avênt puternic spre emanciparea națională și Societățile de cultură, ce le mai avem și conservăm adi, nu sunt decât rĕmășițe din acel timp, columne ce stau încă în picióre printre ruinele drepturilor nóstre încălcate, ca semn, că ni-am bucurat și noi odată de un strop de libertate adevĕrată.

Adevĕrat, că societatea ce și-a pus ca țintă adunarea fondului necesar pentru înființarea unui teatru român, s'a zămislit deja în periodul care ni-a adus în starea actuală. Dér eram încă numai la începutul începutului erei de asuprire și de aservire. Incă sufla un vênt înviorător, erau încă umflate pânzele sperențelor într'o împăciuire mai de dai Dómne a popórelor acestor țĕri. Bărbații, cari au conlucrat la acésta operă erau tot dintre aceia, séu discipulii acelora, cari făcuseră în armonie frățéscă cu un deceniu mai înainte, la începutul anilor șése-deci ai secolului trecut, planul pentru construirea unei clădiri puternice a culturei naționale române, care sĕ se adăpostéscă sub scutul fortăreței drepturilor nóstre naționale.

Așa-dér ceea-ce avem și de ceea-ce ne mai putem bucura adi, „Asociațiunea" nóstră și Societatea teatrală, sunt făcute încă cu chiag din acele timpuri, când era recunoscut în stat principiul, că egalitate de drept fără de drepturi și de cultură națională nu póte fi.

De aceea sĕ nu se minuneze nimeni, când, după ce a cetit limbagiul straniu, ce-l pórtă cei ce pregătesc îngenunchiarea și nimicirea totală a învĕțămêntului, prin urmare și a graiului român, dă pe altă pagină peste convocări ca cea despre care vorbim, la întrunire pentru cinstirea și preamărirea Thaliei române!

Este ciripitul paserei, care până când vede încă lumina sórelui uită, că de mult nu-i mai e permis a pluti liber și mândru prin atmosfera de Dumnedeu dată, ci că la primul sbor ea riscă a se lovi crud de gratiile coliviei în care este închisă!

Sĕ nu fiți nedumeriți dér de contrastul cel vedeți între vis și realitate, ci sĕ vĕ rugați fierbinte cătră Dumnedeul popórelor sĕ păstreze și oțeléscă în inima Românului nostru iubirea de limbă, de literatură și de artă română, ca, ori-ce ar întêmpina el, ori de câte încercări crude ar da, nimic pe lumea acésta sĕ nu-l pótă face sĕ se înstrĕineze de comóra cea mai scumpă a vieții sale, de mărgăritarul consciinței sale, de limba sa dulce strămoșéscă.

Atunci fiți încredințați cu toții, frați și amici, că ceea ce s'a clădit în vremuri mai bune și mai prietenóse, va fi păstrat cu sfințenie de Românii credincioși menirei lor înnalte, décă nu altfel, săpat adênc în piepturile lor, unde nu va puté străbate nici viclenia, nici forța brutală, nici veninul veacului și pe cari se va răzima odinióră cetățuia vecînic neînvinsă a culturei românesci!

Brașov, 13 (26) August.

Manifestul de grație al Țarului dat cu ocasiunea nascerei marelui duce moștenitor, manifest, despre care am făcut amintire în numĕrul nostru de ieri, conține următórele disposițiuni însemnate:

Se suprimă pedepsele corporale ale țĕranilor și ale soldaților din armata de uscat și marină.

Restanțele ce le datoresc țĕranii din imposite cătră stat, precum și avansurile, ce li-s'au dat cu ocasiunea recoltelor rele, li-se iartă.

Criminalii politici, cari dau probe de o bună conduită, pot sĕ-și recapete drepturile politice după expirarea pedepsei lor și după recomandația ministrului de justiție.

Crimele politice rĕmase nedescoperite timp de 15 ani până la nascerea moștenitorului tronului, cad sub disposițiunea legei de prescripțiune.

Criminalii politici refugiați în strĕinătate, cari voesc sĕ reîntre în patrie, pot sĕ céră autorisația necesară.

Finlandesilor se acordă diverse concesiuni, ér guvernatorul general al provinciei primesce ordinul, de a lua mĕsuri pentru îmbunătățirea sorții acelora, cărora li-s'a interdis șederea în Finlanda;

Familiile ovreesci, cari s'au sustras de la serviciul militar, sunt iertate de amendile, la cari au fost condamnate.

Statul ia în sarcina sa crescerea și instrucția infirmilor tuturor combatanților căduți în rĕsboiul din Extremul-Orient.

Românii și Grecii din orașul Berat. „*Politische Corespondenz*" primesce din Constantinopol următórea telegramă

La Berat în vilaetul Ianina, se face acum despărțirea între Românii macedoneni și Greci, atât în șcóle, cât și în biserici. In fie-care cartier al orașului Berat e câte o șcólă elementară cu patru clase și deosebit apoi, e o șcólă de perfecționare, unde materiile principale sunt limba grecéscă, geografia grecéscă, istoria grecéscă.

Românii macedoneni și albanesi creștini cer în zadar de ani de dile întroducerea limbilor francesă și italiană. Mitropolitul și consulul grec întroduseră atunci reforme în șcólă numind un inspector și aducênd învĕțători de la Atena. Invĕțătorii locali, dați afară, au început agitațiunea. Exagerațiunile șoviniste ale Gre-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Ștefan-cel-Mare, Mihaiŭ Viteazul și Mitropolia Ardealului.

— Fine. —

Atunci cu toții cu'un glas au strigat: „Bine, bine așa sĕ fie". Diminéța a ieșit Domnul cu toți boierii și cu curtea sa în piață, după obiceiŭ, cu litanie, și episcopul și preoții cu crucea, cu făclii și cu cădelnițe și, stând într'un loc, au făcut sfințirea cea mare a apei, rugându-se toți cu lacrĕmi și suspinuri, ca sĕ proslăvéscă Dumnedeu credința pravoslavnică, ér pe cei cu lege rea sĕ-i acopere de rușine. Și latinii osebit, tot așa înaintea tuturora, au sfințit, după obiceiul lor, apa și au sărat'o cu sare. Și, astfel sfințindu-le, le-au aședat în biserica cea mare a latinilor și, închidênd ușile, le-au pecetluit și s'au dus. In fie-care di se ruga Domnul cu episcopul și preoții și cu toți pravoslavnicii, postind, așa au făcut și latinii. După douĕdeci și cinci de dile, după îndemnul Dumnedeirii, a venit la el (la Domn) episcopul și a dis: „Dómne, chémă pe latini și pe preoții lor și nu aștepta diua a pàtrudecea: sĕ mergem la biserică și sĕ despecetluim, sĕ deschidem ușile și sĕ vedem darul lui Dumnedeu și, ca niște adevĕrați robi ai lui, ce se încred cu tótă nădejdea nu ne vom rușina". Ér Domnul chemându-i pe toți, după sfatul episcopului a mers la biserică și a deschis ușile. Au întrat toți, și întâiŭ episcopul pravoslovnic a plecat genunchile și cu lacrimi s'a rugat lui Dumnedeu dicênd: „Dómne, tu care esci unul în Treimea cea sfântă, slăvite și închinate, precum de demult ai ascultat pe credinciosul tĕu Ilie cu foc între arătarea adevĕrului tĕu și ai rușinat pe cei de lege rea, încă și acum audi-mĕ pe mine, nevrednicul robul tĕu, și pe toți robii tĕi cu credință ce se află aici, — nu pentru vrednicia nóstră, pe care n'avem, dér pentru slava numelui tĕu cel sfânt și pentru întărirea adevĕrurilor celor dintru tine, ale credinții nóstre, arată darul nestricat al sf. Duch în apa acésta, prin nestricăciunea ei, ca sĕ vadă toți ce sunt la față, că numai în biserica ta a rĕsăritului este credința cea adeverată și locul cel adevĕrat al sf. Duch; căci tu singur ești acela ce blagoslovesci și sfințesci tóte, Dumnedeul nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duch, acum și pururea și în vecii vecilor, amin". Deci cântând „Domnul este luminarea mea și mântuitorul meu: de cine mĕ voiŭ teme" a despecetluit vasul, în care era apa sfințită, și, vĕdênd că a găsit apa mai curată și mai luminósă de cât mai nainte și avênd mirosul ei bun de la început, ca dintr'un isvor ce curge, a strigat, dicênd: „Mărire ție, Dumnedeul nostru, mărire ție, cela ce preamăresci biserica ta; mărire ție celui ce în chip minunat preamăresci legea pravoslovnică și nu ne rușinezi pe noi, spre mângăierea nóstră". Și cătră toți a dis: „Veniți de vedeți cum atâtea dile a stătut apa acésta și cu darul sf. Duch a rĕmas nestricată și încredințați-vĕ că a nóstră este credința cea adevĕrată". Latinii de asemenea rugându-se și făcênd slujba după obiceiul lor, au despecetluit vasul, ér într'însul apa era așa, în cât îndată îți venia scârbă, și tótă biserica s'a umplut de miros rĕu, în cât s'au speriat toți latinii, și în mirarea lor strigau: „Adevĕrată este legea grecéscă, pe care o ține Domnul: sĕ-și zidéscă biserica lui adevĕrată în cetatea nóstră, cu tóte că noi cu acésta ne facem de rușine, căci s'a mâniat Dumnedeu asupra nóstră și ni-a stricat apa". Și astfel, rușinându-se latinii cu preoții lor, s'au împrăsciat cu rușine mare, ér unii dintre dênșii s'au întors la credința pravoslavnică. Ér Domnul cu episcopul sĕu și cu toți boierii și oștenii lui, plini de bucurie și veselie, s'au întors la curtea sa, slăvind și binecuvêntând pe Dumnedeu pentru minunea întêmplată, spre întărirea credinței pravoslovnice celei adevĕrate. A făcut în acea di o mare veselie orașului întreg și tuturor ostașilor sĕi. Cu juramênt au învoit toți locuitorii țĕrei Ardealului sĕ se zidéscă biserică,

cilor au sporit agitațiunea Românilor macedonenĭ.

Sunt în Berat 250 de familii românescĭ și ele posedau, până acum trei anĭ o școlă românéscă. Acéstă școlă a trebuit sĕ se închidă din lipsă de subvenție. Totușĭ Românii macedonenĭ formând elementul progresist, nu se lasă a fi grecisațĭ. In tómna anului trecut Românii din Berat au cerut sĕ se redeschidă școla lor și cererea li-a fost aprobată. Se aștéptă acum sosirea inspectorului școlar român, pentru-ca sĕ deschidă școla în mod stabil.

Diferențele dintre Austro-Ungaria și Italia.

Diarul vienes *„Die Zeit"* publică o espunere interesantă a diferențelor esistente între Austro-Ungaria și Italia, espunere ce dice, că o primesce din isvor diplomatic.

Acum doi anĭ — dice „Die Zeit" — când contele *Bülow* tracta cu ministrul de esterne italian de pe atuncĭ, *Prinetti*, asupra reînoirei triplei alianțe, Prinetti a pus cestiunea, décă nu cumva în timpul duratei tratatului s'ar puté ivi posibilitatea, ca Austro-Ungaria sĕ vateme interesele Italiei la Adriatica. Cancelarul Germaniei șĭ-a dat silința sĕ împrăscie acéstă îngrijire a colegului sĕu italian și a declarat între altele, că într'o convorbire cu dênsul, contele Goluchowski s'a esprimat, că încheierea tratatului va oferi garanția, că nicĭ una din puterile triplei alianțe nu-șĭ va mări teritoriul, fără ca și celelalte părțĭ contractante sĕ dobîndéscă despăgubirĭ teritoriale. Prinetti a făcut atuncĭ propunerea, sĕ se întroducă în tratat un alineat în acéstă privință. Contele Bülow însĕ a refusat motivând, că o astfel de cerere ar aduce cu sine revisuirea tratatului întreg, ceea-ce trebue evitat. Spre a risipi însĕ îngrijirea Italiei, dise, că propunerea Italiei s'ar puté accentua în nota ce însoțesce tratatul.

După încheierea tratatului Italia a aflat despre pretinsele intenții ale Austro-Ungariei asupra porturilor Valona, Durazzo și Priveza și a lăsat sĕ se declare oficial și neoficial, că nu póte permite de loc luarea în posesiune a acestor porturĭ, séu numai a unuia din ele de către Austro-Ungaria. La întîlnirea, pe care contele Goluchowski a avut'o la Abbazia cu ministrul italian de esterne *Tittoni*, s'a discutat și acéstă cestiune și contele Goluchowski ar fi dat în privința acésta esplicații liniștitóre. Dér fiind-că până acuma guvernul austro-ungar ar fi întrelăsat a-șĭ repeta în formă obligătóre declarațiile sale în cestiunea porturilor, neîncrederea Italiei continuă.

Fața cu plângerile Italiei, Austro-Ungaria opune pe ale sale, — în prima linie cestiunea *Irredentei* italiene. Austro-Ungaria afirmă, că guvernul italian protegiază acéstă mișcare, séu cel puțin nu face nimic spre a o înăbuși.

O altă plângere a Austro-Ungariei constă în aceea, că Italia voesce sĕ contracareze intențiunile ei în Balcanĭ și acolo unde e vorba de litoral. In cercurile diplomatice din Viena sunt cunoscute aceste divergențe. Nu li-se dă însĕ o prea mare importanță. Isbucnirea unui rĕsboiŭ între Austro-Ungaria și Italia se crede cu atât mai puțin, cu cât Italia e conscie de inferioritatea sa militară.

Rĕsboiul ruso-japones.

Asediarea Port-Arthurului.

Scirile despre evenimentele, ce se petrec în jurul Port-Arthurului sunt fórte contradictorii. Cele mai multe vin din *Cifu* și din sorginte chinesă necontrolată.

Refugiații de pe o joncă chinesă, care a părăsit capul Liaoteșau în nóptea de 21 August, spun, că Japonesii ar fi ocupat fortul situat pe muntele Iciau și un alt fort situat la jumĕtate milă spre vest de acest din urmă fort. Japonesii ar fi respins de asemenea pe Rușĭ de pe câmpul de revistă și au distrus două forturĭ aprópe de Tșaotșongkao. Aprópe fiecare edificiu de la Port Arthur ar fi stricat. Localul primăriei orașului a fost distrus; 4 din cincĭ cuirasate ar fi incapabile de luptă și numai unul este provĕdut cu tunurĭ. Neisbutirea atacului Japonesilor se datoresce focului ucigător al forturilor si marelui numĕr de mine, carĭ esplodéză.

„Daily Express" află din Cifu, că Japonesii ar fi luat mai multe forturĭ mai micĭ situate pe colina disă de Aur, dér au trebuit *sĕ se retragă* și sĕ reia vechiul plan de asediu în regulă, deóre-ce curagiul garnisónei ruse cresce în urma succeselor contra atacurilor respinse.

După o telegramă a lui *„Times"*, la Tokio nu se descopere nimic din isprăvile Japonesilor la Port-Arthur. Japonesii au cucerit, ce e drept, câte-va întăriturĭ mai micĭ, *ei însĕ n'au nicĭ o speranță de a cuceri prin asalt fortăreța.* Consulul japones din Cifu a declarat, că el nu crede nicĭ în scirile favorabile, nicĭ în cele nefavorabile, ci aștéptă rapórtele oficiale.

Ultimele scirĭ constată, că pierderile Japonesilor în luptele din jurul fortăreței au fost până acuma de 20,000 ómenĭ. Rușii pretind, că Japonesii au pierdut cel puțin 30,000. Divisiunea de gardă japonesă s'ar fi nimicit total. Rușii speră sĕ țină cetatea până la iérnă, căcĭ până atuncĭ dispun de provisiunĭ.

Situațiunea în Manciuria.

Pe câmpul de rĕsboiŭ din Manciuria nu s'a petrecut în dilele din urmă nicĭ un eveniment mai de sémă.

Intr'o telegramă de felicitare adresată Țarului cu ocasia nascerei Țareviciului, *Kuropatkin* dice:

„Așteptăm curênd lupta decisivă contra armatelor japonese, carĭ înainteză contra nostră. Cu bucurie vom înfrunta pe dușman, deórece voim sĕ dovedim, prin vitejia nóstră, indestructibilul nostru devotament către Țar și către patrie".

O nouă eșire a vaselor rusescĭ din Port-Arthur?

O telegramă sosită la Londra anunță, că afară de „Retwisan" *tóte vasele rusescĭ dela Port-Arthur ar fi isbutit sĕ rupă blocul japones și sĕ iasă la larg.*

Vasele japonese le urmăresc. Kamimura ține calea vaselor rusescĭ, așa că s'ar puté, ca acestea sĕ fie luate între douĕ focurĭ. Este iminentă o mare bătălie navală.

SCIRILE DILEI.

— 13 (26) August.

Marile manevre, ce erau sĕ se facă anul acesta în *Boemia*, au fost contramandate din ordinul Majestății Sale monarchului.

Botezul Țareviciului. Alaltă-erĭ la amiadi, în capela de la Peterhoff, a avut loc botezul Țareviciului, cu o ceremonie solemnă. Cortegiul imperial, din care făcea parte strălucita trăsură de gală, escortată de husarĭ și cazacĭ, era nespus de imposant. Au asistat la botez Țarul, Țarina-vĕduvă, regina Greciei, prințul Enric de Prusia și Ludovic de Battemberg, tótă Curtea și invitații strĕinĭ. După-ce pruncul a fost cuminecat, Țarul i-a pus pe piept ordinul Sf. Andreiŭ. A urmat o mare recepțiune la castel a corpului diplomatic și a demnitarilor, carĭ au adus felicitărĭ. Dejunul a fost splendid. Petersburgul era pavoasat și séra iluminat.

Indrăsnețiĭ spărgĕtorĭ, carĭ au jefuit magazinul de giuvaericale Piger, au dat mult de lucru poliției din Clușiŭ. Fel de fel de bănuielĭ și conbinațiĭ s'au făcut fără ca cercetarea sĕ fi dat vr'un resultat positiv. Uniĭ au denunțat la poliție pe un domn îmbrăcat în negru cu lanț de aur la ceasornic, care în diminéța, ce a urmat spargerei, a fost vĕdut la gara din Clușiŭ alțiĭ bănuesc pe douĕ calfe de lăcătuș vagante în tovărășie cu o calfă de zidar. Proprietara magazinului, d-na Teresia Piger, a oferit un premiu de 500 coróne celui, ce va da poliției vr'un indiciu. Poliția din Brașov, însciințată de cea din Clușiŭ, a pornit de asemenea cercetărĭ, ér la Predeal a fost arestat erĭ un zidar orginar din comitatul Coșocna cu numele Keresztély János, care prin purtarea sa nervósă a dat prilegiŭ la bănuielĭ. Se dă cu socotéla, că el ar fi făptuitorul spargerei de la Clușiŭ.

Seceta în România. Ministrul de interne al României a convocat pe diua de 18 Septemvrie tóte consiliile județene, ca sĕ chibzuéscă asupra mĕsurilor de luat spre a se veni în ajutorul țĕranilor lipsițĭ de hrană pentru sine și de nutreț pentru vite. — Țĕranii, carĭ țin în arendă moșii de ale statului, au cerut de la ministeriul de domenii sĕ pótă plăti arendile anul viitor. Asemenea cererĭ au făcut și arendașii cei marĭ, motivând cererile lor cu faptul, că anul acesta 80% din venitele lor sunt compromise, ér datoriile de la țĕranĭ nu le pot încasa.

Mare secetă în Basarabia. Consulul engles din Odessa a trimes guvernului sĕu scirea, că Basarabia va fi în anul acesta în imposibilitate de a esporta cereale și că nu va avé nicĭ măcar de ajuns pentru consumul intern, deóre-ce seceta a distrus cerealele.

Ucigașul lui Plehwe. „Lokalanzeiger" primesce din Petersburg următórea depeșă: Ucigașul lui Plehwe e aprópe vindecat de rănile ce i-s'au pricinuit în momentul atentatului. I-s'au luat deja tóte bandajele. In timpul bóiei arăta mare temere de mórte. Judecătorul de instrucție, ducêndu-se la patul lui, i-a comunicat, că complicele sĕu Ikerski, care, îndată după mórtea lui Plehwe, a aruncat în canalul Nevei bomba care era la dênsul, în loc s'o întrebuințeze contra unui cuirasat la Cronstadt, — a fost arestat, Sasonoff a esclamat:

— Eu am dis, că un om așa de tînĕr, ca dênsul nu trebuia sĕ fie însărcinat cu așa acțiune. Ikerski e în vîrstă de 22 de anĭ.

Un polițist brav. Erĭ după amiadĭ, băiatul de patru anĭ al femeii Maria Ghimbășanu din Str. Morii (Brașovul-vechiŭ) suindu-se în podul grajdului a început sĕ fumeze. Din țigara băiatului a luat foc fênul și paiele și au început sĕ ardă cu flacărĭ. Vecinii toțĭ au alergat la casele lor și nimenĭ n'a mers sĕ stingă focul. Noroc, că polițistul George *Florea* trecea tocmai pe acolo și cu îndrăsnélă rară s'a suit în pod și a scăpat întâiŭ băiatul apoi a stins focul. Vrednicul polițist merită tótă lauda.

Conferire de decorațiunĭ. Cu ocasia botezului marelui duce moștenitor, Țarul a conferit mai multe decorațiunĭ, printre carĭ: Ordinul Sf. Alexandru Newski ministrului de justiție Muraview și ministrului agriculturei Yermolow; acelaș ordin în briliante contelui Lamsdorff, ministrul afacerilor streine. Ordinul Vulturului alb, generalului Worocsow-Dașkoff și d-nului Witte, președintele comitetului miniștrilor; ordinul Vladimir clasa II-a comandantului primei escadre dela Vladivostok, vice amiralul Bezobrașow Principele Khilchow, ministrul căilor de comunicațiune, a fost numit secretar de stat. Un ordin de di al Țarului suprimă regiunea militară finlandeză și o incorporéză la regiunea Petersburgului. Alte ordonanțe cu diferite grațiĭ particulare au fost emise, privind esclusiv armata și marina.

Un cioban împușcat din negrije. In diua de 18 August s'a găsit pe muntele „Piciorul Țapului" aparținĕtor comunei Telcĭ cadavrul ciobanului Ilie Șopîrlă în etate de 20 anĭ. Lângă cadavru era o pușcă, ér Șopîrlă avé o rană adêncă la ochiul drept. Șopîrlă migăia mereu cu pușca sa și înainte cu câte-va sĕptĕmânĭ își împușcase din negrije patru degete de la mână. Acuma se vede, că stând culcat pe iérbă s'a uitat cu ochiul drept în țevă, ér cocoșul fiind tras s'a atins de vr'o tesitură și pușca i-s'a descărcat în ochiŭ.

Otrăvire. Se scrie din Deva: Adam Mateiŭ din Clopotiva s'a îmbolnăvit alaltă-erĭ împreună cu tótă familia sa presentând semne de otrăvire. Atât bărbatul cât și femeia au murit înainte de a fi sosit medicul. S'a făcut autopsia, ér intestinele s'au trimis la institutul de analisă chemică din Budapesta. Mateiŭ avé un proces de moștenire cu fratele sĕu mai mic.

Poliția prusiană în serviciul Rusiei. Diarul socialist „Vorwärts" scrie: Un mare numĕr de agențĭ ai poliției prusiane visitéză tóte trenurile carĭ vin din Rusia și aresteză pe desertorii rușĭ, predându-i cazacilor de la frontieră. Ast-fel Sâmbăta trecută au fost predațĭ cazacilor nouĕ desertorĭ rușĭ. Alțĭ câțĭ-va desertorĭ, carĭ se încercau sĕ trécă fronteria pe jos, în timpul nopței, au fost ucișĭ cu focurĭ de pușcă de către sentinele.

Statele Unite în favórea evreilor. Diarul „New-York Herald" ediția ce apare la Paris, este informat din Petersburg, că ambasadorul de acolo al Statelor-Unite a fost însărcinat, după decisiunea parlamentului din Washington, sĕ róge guvernul rusesc sĕ întrebuințeze un tratament mai bun cu evreii americanĭ, carĭ se află în Rusia

Doi frațĭ sinucigașĭ. O telegramă din Iașĭ anunță, că studentul Constantin Elefterescu, în etate de 23 anĭ, actualmente caporal în regimentul 13 de infanterie, fiul magistratului ieșan Elefterescu, s'a sinucis împușcându-se cu un revolver. Intêmplarea acésta a produs mare impresie, căcĭ acum 20 de dile fratele lui Constantin, anume Anibal Elefterescu, s'a sinucis și el prin împușcare. Constantin Elefterescu s'a sinucis pe délul Păun, în comuna Bucium, în locuința pădurarului Gheorghe Meiu, situată lângă mormêntul fratelui sĕu. Causa sinuciderei nu se cunósce.

Funcționarĭ rușĭ pușĭ în țépă. Se anunță din Kars (Trans-Caucasia), că revoluționarii armenĭ s'au aliat cu grușii contra autorităților rusescĭ. Aprópe de Kutais, un comisar de poliție a fost pus în țépă. Aceeașĭ sórte au avut-o și alțĭ funcționarĭ rușĭ,

Inteligența rom. din comuna Vad invită la producțiunea declamatorică teatrală împreunată cu cântărĭ, ce o va aranja Duminecă în 28 August a. c. (Diua de st. Marie) în salele scólei conf. din loc. Inceputul la 7½ óre séra precis. Prețul întrării: Locul I de persónă 1 cor. 40 banĭ, locul II de persónă 1 cor. Profitul curat se va distribui fondului coriștilor din loc.

Un tren oprit de țĕranĭ. Țĕranii din Smârdiósa, Beiu și alte comune din județul Teleorman, s'au adunat alaltă-erĭ la gara din Smârdiósa și au vrut sĕ împedece plecarea trenului, spunênd, că

---

care nicĭ-odată sĕ nu se risipéscă. Indată ce Domnul a început a zidi (dér nu în cetate, ca nu cumva cu schimbarea vremilor sĕ se risipéscă, ci la marginea orașului lângă zidurile cetăței: într'un loc frumos) și o au zidit. *Și episcopie a aședat acolo, (căcĭ mai înnainte în alt loc trăiau episcopiĭ), și astădĭ este și cu ajutorul lui Dumnedeu dăinuesce. A aședat acolo pe cel dintâiŭ episcop de Bălgrad, Ioan*, bărbat smerit, cu fapte bune și sfânt, care acolo trăind cu sfințenie s'a învrednicit a primi darul facerii de minunĭ. După mórtea lui, trupul i-a rĕmas nestricat și este până acum cu bună mirésmă, făcênd multe minunĭ acelor ce cu credință se apropie de sicriul lui, întru slava lui Christos Dumnedeul nostru, căruia i-se cuvine tótă slava, cinstea și închinăciunea, cu cel fără de început al sĕu părinte și cu preasfântul, prea bunul și de viĕță făcĕtorul sĕu duch, acum și pururea și în vecii vecilor, amin. — Acestea s'au scris, cetind în letopisețul muntenesc și audindu-o de la mulțĭ marturĭ vrednicĭ de credință, și mai ales de la dumnealui vistierul ce era atuncĭ, ér acum Logofĕt mare al țĕriĭ Românescĭ, și de la Dragomir marele pitar al acelei țĕrĭ.*)

Așa s'a înălțat decĭ mitropolia Românilor din Ardeal, pe vitejia veche a lui Ștefan și pe vitejia mai nouă a lui Mihaiŭ pe înțelepciunea amênduror strămoșilor. Numele lor se înfrățesc în acest măreț aședămênt, precum se înfrățesc în recunoscința nóstră. Și închipuirea nóstră-i vede, ca în vechile icóne de ctitorĭ, îngenunchiațĭ unul în fața celuilalt, cu cununile lor neatêrnate și gloriόse pe cap, ținând în mânĭ vînjóse, Moldoveanul de-o parte, Munteanul de alta, clădirea minunată în care, în timp de veacurĭ, a trăit cu tóte prefacerile și desbinările, sufletul Românilor ardelenĭ.

N. Iorga.

*) Ghenadie Enăceanu, *Din istoria bisericéscă a Românilor*, estracte din jurnalul „Biserica ortodoxă română" pe anul VII, 1883, Bucurescĭ. Tip. cărților bisericescĭ. 1882, p. 144 și urm

schinteile locomotivei au pricinuit incendiul, ce a mistuit mai deunădĭ cele două comune. Autoritățile numai cu mare greutate au putut sĕ-i împrăscie pe țĕranii înfuriațĭ.

Un frăgar care rodesce de două-orĭ. Ni se scrie din Budacul român (Bistrița-Năsĕud): Comerciantul Ioan Sandu din comuna nóstră are în grădina sa patru frăgarĭ (dudĭ), carĭ au rodit la timpul sĕu toțĭ, făcĕnd fragĭ în abundanță. Acum spre mirarea nóstră, doi din ei au rodit a doua-óră producĕnd érăşĭ fragĭ, numai cât nu sunt cópte. Acest cas ne mai pomenit se atribue secetei estra-ordinare din anul curent. — *I. T.*

Situația economică. In urma ploilor cădute în dilele din urmă, situațiunea agronomică a țĕrii a devenit ceva mai favorabilă. Cercurile guvernului sunt de părere, că décă timpul ploios va ține, sĕ se renunțe de ocamdată la întroducerea mĕsurilor plănuite în vederea lipsei de nutreț. Importul de fên, care a fost proiectat, nu se va mai face şi ofertele presentate în privința importului au fost refusate. Pe lângă acésta stabilimentele statului dispun actualmente de cantitățĭ suficiente de porumb şi nutreț şi guvernul va urmări deocamdată desvoltarea recoltei, înainte de ce ar păşi însuşĭ ca cumpĕrător pe piețele de grâne, de óre-ce prin faptul acesta prețurile s'ar urca în mod simțitor, ceea-ce guvernul n'ar dori. Porumb La Plata a fost cumpĕrat pentru fabricele de spirt în cantitate suficientă. Consfătuirile cu specialiştii în ministeriul de agricultură continuă şi s'au luat tóte măsurile necesare pentru un cas de lipsă. In cercurile competente se speră însĕ, că situația se va îndrepta în mod simțitor şi nu vor fi necesare mĕsurĭ esceptionale.

Din Sĕlagiŭ.

— 23 August 1904.

Onorată Redacțiune! O frumósă sĕrbare bisericéscă şi românéscă a avut loc la 21 August 1904 în parochia Hidig, tractul protopopesc al Ipului, în diua când s'a instalat de paroch local şi de vice-protopop tractual d-l Augustin M. Vicaş, harnicul fiu al rĕposatului protopop Ioan Vicaş.

Numirea de paroch şi protopop, cum era de prevĕdut, a urmat repede din partea P. S. Sale şi a veneratului Consistor diecesan de Gherla, probabil pe motivul, că Aug. M. Vicaş de fapt a purtat aceste oficii pe când încă era în viéță bĕtrânul sĕu părinte, aprópe 16 anĭ, cu pricepere, conscienţios spre mulțămirea superiorilor, a tractului şi poporului.

Duminecă s'a făcut instalarea în mod solemn. In biserică era mulțime de popor şi inteligență, preoții din tract şi învețătorii. Dintre mirenĭ marcanțĭ am observat pe d-nii Andreiŭ Cosma, directorul „Silvaniei". Dr. Coriolan Pop, directorul „Bihorenei", d-l Gavril Trif profesor în pensiune, Eugen Boroş, comptabil la „Silvania", Dr. G. Tripon adv. în Bistrița, protopopul Ioan P. Papiriu în Siciu, Ioan Moldovan protopop şi alții.

Liturghia s'a oficiat în mod solemn cu mare asistență. In decursul serviciului a cântat corul din loc, condus de harnicul înv. Nicolau Pop.

Delegatul Prea Sf. Sale Episcopului şi Consistoriului la instalare a fost Rvss d-n Alimpiŭ *Barbolovicĭŭ* vicariul Silvaniei şi cunoscutul orator bisericesc.

După cetirea evangheliei a urmat introducerea din partea d-lui vicariŭ. Cuvêntarea d-sale ținută cu astă ocasiune despre legătura între preot şi popor, între protopop şi tract, preste tot între biserică şi popor, — a fost escelentă şi ca fond şi ca formă. Intre acestea a cetit actele de numire referitóre la parochie şi la tract şi s'a luat mărturisirea credinței din partea numitului. In special înălțătóre a fost predarea cheilor (a puterii), predarea evangheliei (misiunea) şi predarea brîului roşu (semnul şi colórea jertfei.)

A urmat în fine un călduros apel către popor şi către preoții din tract, sĕ urmeze mai departe a conlucra şi pe viitor în frățéscă dragoste la resolvarea problemelor vieții tractului, parochiilor şi poporului. Impresiunea asupra auditorului a fost adêncă.

După acésta a urmat vorbirea-program a noului protopop Aug. Vicaş, care i-a făcut onóre. Mai întâiŭ mulțămesce emoționat superiorilor, carĭ l'au învrednicit de acéstă distincție şi numire, apoi trece la programul sĕu de care se va ține în viața s'a oficiósă şi privată. In stil popular se adreséză către popor şi le spune, că şi în viitor vor conlucra şi trebue sĕ conlucreze: In *biserică*, mama mântuirii legei şi limbei, în *şcóla* confesională română, fiica bisericei; vor fi sfătuițĭ a griji de vatra familiară, de crescerea morală, de solidaritatea şi iubirea în familie. Vor conlucra în fine şi în viéța economică. Aci vorbesce despre: hărnicie, muncă, crutare, cumpĕt, beție, lux, decadență materială şi morală şi despre mijlócele de îndreptare. In fine se adreséză către preoții tractualĭ, le cere sprijinul şi colucrarea, mulțămesce d-lui delegat pentru oboséla adusă şi pentru bunăvoința, cu care s'a achitat de însărcinare, apoi întorcêndu-se către altar, termină vorbirea cu o mişcătóre rugăciune.

După sĕvîrşirea ceremonialului de întroducere, liturghia urméză mai departe, ér după terminarea ei urméză felicitările la casa noului protopop: din partea preoților, învĕțătorilor, inteligenței şi o deputațiune a curatorimei şi poporului.

După felicitărĭ preoții, inteligența, învĕțătorii şi poporul au trimis o telegramă de mulțămită şi aderență Episcopului şi Ven. Consistoriu pentru de toțĭ dorita numire de protopop a d-lui Augustin Vicaş.

Noul protopop, firesce, a învitat la masa lui ospitală întréga inteligență presentă, preoțĭ, învĕțătorĭ şi mirenĭ, bărbațĭ şi dame.

La masă curênd s'a reluat aerul sĕrbătoresc al dilei. Au urmat vorbirĭ de tot frumóse din partea d-lor: A. Barboloviciŭ, vicar, A. Cosma, G. Trif, Ioan Papiriu, Dr. G. Tripon, Vasiliu Criste, Emil Vicaş, A. Vicaş, A. Mureşan, Simeon Barboloviciu teolog abs. Nicolau Pop.

In cele din urmă ne-am luat rĕmas bun unul de la altul, cu impresiunĭ din cele mai bune.

Un óspe.

Musica poporală română.

In revista specială fórte apreciată în strĕinătate *„Le Guide Musical"* d-l M. *Mărgăritescu*, a cărui competență musicală este bine cunoscută, a publicat de curênd în două numere consecutive nisce articole despre musica poporală română. D-l Mărgăritescu relevéză în aceste articole pe cei doi lăutarĭ renumițĭ românĭ anume pe *Barbu*-lăutarul, mort înainte cu o jumĕtate de secol, şi pe Cristache *Ciolac*. Barbu lăutarul l'a pus în uimire cu arta sa chiar şi pe renumitul compositor Liszt. Istoria este cunoscută. Cu tóte acestea o reproducem după Mărgăritescu:

Liszt aflându-se în trecere la Iaşĭ, a cântat la pian una din rapsodiile sale, rugându-l pe Barbu sĕ o cânte după dênsul. Marele pianist n'a apucat a-şĭ termina ultimul acord, şi Barbu după o singură audițiune i-a repetat'o întrégă din memorie cu o vervă şi precisiune, care îl transportă pe Liszt la următórele cuvinte: „Tu eştĭ un artist minunat, mult mai mare de cât mine", şi l'a îmbrățişat pe Barbu cu lăcrimile în ochĭ.

Mărgăritescu continuă:

„Lăutarul este mândru când este în joc demnitatea sa de artist. Dovadă următorul cas:

Cristache *Ciolac* şi banda sa, pe care toțĭ visitatorii esposițiunei universale dela 1900 l'au aplaudat la restaurantul român din Paris, a fost învitat la un festival la Elysée. Aicĭ, firesce, a obținut cel mai mare succes, căcĭ vióra sa plânge şi suspină cu un farmec iresistibil. La sfîrşitul acestui festival memorabil, unde cei mai marĭ artiştĭ francesĭ s'au produs alăturea de cei mai distinşĭ exoticĭ, un funcționar al Eliseului se apropie de Ciolac şi adresându-i câteva cuvinte elogióse talentului sĕu, i-a dat două milĭ pe francĭ din partea preşedintelui Loubet.'

„Oh! nu, domnule, nu pot primi aceştĭ banĭ, dise lăutarul; onórea cea mare de a fi cântat înaintea preşedintelui republicei francese, nu trebue sĕ fie plătită".

A doua di, Cristache Ciolac a fost numit ofițerul Academiei, decorațiune de care el este fórte mândru şi pe care o pórtă de câte-orĭ cântă la palatul Cotrocenĭ.

O întimpinare.

In corespondența, ce s'a publicat la timpul sĕu despre adunarea despărțĕmêntului sĕlăgian-chiorean şi al „Reuniunei femeilor" sĕlăgene-chiorene ținute la 3 August în Şomcuta-mare, s'a relevat numĕrul mic al participanților.

D-l advocat Nicolae *Nyilvan*, un bărbat fruntaş din Şomcuta-mare, ne rógă, sĕ publicăm următórele esplicărĭ:

1) Seceta estraordinară, ce bântue în tótă țéra, a descuragiat şi reținut pe mulțĭ de a-se presenta la adunare. Cu tóte acestea din cei localĭ şi din împrejurime puținĭ au fost, carĭ au lipsit de la adunare, ér balul ce s'a dat séra, după cum însuşĭ corespondentul a recunoscut, a fost bine frecuentat, ceea-ce este un succes moral destul de însemnat.

2) In special ce privesce țĕrănimea, absența ei la adunare se esplică prin nepotrivirea dilei, pe care s'a fixat adunarea şi care s'a menținut de către comitetul despărțĕmêntului, care îşĭ are sediul în Şimleul-Silvaniei, cu tóte că i-s'a atras atențiunea de către comitetul local asupra acestei nepotrivirĭ. Diua de 3 August a cădut anume pe o di de *Miercurĭ*, precedată de trei dile, în carĭ agricultorii din Şomcuta nu şi-au putut vedé de lucrările lor economice. Anume Dumineca este Duminecă, Lunĭ este în Şomcuta mărturie, Marțĭ a fost sf. Ilie, Miercurĭ s'a ținut adunarea, ér Joia a fost Foca, di care de asemenea se observă în Chioar şi în alte părțĭ ca di ferială.

— Astfel stând lucrurile, se esplică uşor neparticiparea în massă a publicului, relevată de corespondent, fără însĕ a vré sĕ atingă câtuşĭ de puțin buna reputație de care s'au bucurat întotdéuna adunările culturale din Chioar.

Bibliografie.

„Manual de limba germană" întocmit de Dr. Constantin Lacea, profesor. Partea I şi II. Editura librăriei Ciurcu, Brassó. 1904. 210 paginĭ. Prețul 1 cor. 80 bani.

Lipsa unui manual bun de limba germană pentru şcólele secundare române din Transilvania era adênc simțită. In timpul mai nou s'au introdus în gramaticele limbelor moderne inovațiunĭ practice, carĭ uşuréză strĕinilor fórte mult învĕțarea acestor limbĭ. Activul profesor de la şcólele nóstre secundare din Braşov, d-l Dr. Lacea, care nu de mult a scos un manual pentru limba francesă, a ținut cont de aceste inovațiunĭ şi în manualul sĕu de limba germană. Aşa a redus regulele gramaticale la minimul posibil, ér în schimb vedem, că a întrodus esercițiile practice sĕu temele, pe basa cărora se desvóltă apoi cunoscințele gramaticale. Acestea însĕ nu sunt amestecate în manual cu temele, ci se află deosebit începênd de la pagina 67.

La împărțirea declinațiunilor autorul a întrodus sistemul gramaticei lui *Gaspey-Otto Sauer* (5 declinațiunĭ), incontestabil cel mai bun sistem, care oferé negermanilor siguranța de a puté forma genetivul şi pluralul substantivelor, un punct care până acuma oferea multe dificultăți.

La conjugațiunea tare vedem introdusă de asemenea împărțirea gramaticei sistem Gaspey-Otto-Sauer, ceea-ce uşuréză în mod esențial formarea imperfectului şi participiului verbelor, care până acuma pricinuia atâta bătaie de cap.

In general acest manual se presentă în condițiuni fórte avantagióse şi autorul merită sĕ fie felicitat.

Nu suntem însĕ de acord cu sfatul ce-l esprimă în prefață, dicênd că „esercițiile de conversație nu sunt a-se memorisa".

Pentru a-se apropia cât de puțin ținta, neajunsă până acuma în cursul secundar, de a-şĭ însuşi în mod practic limba germană, este necesar a da elevilor mai mult prilegiŭ de a-şĭ deprinde *audul* şi de a-şĭ esercita *limba*, — în oposiție cu metoda de până acuma, prin care se esercita mai mult *ochiul* — la ceea-ce memorisarea este indispensabilă. Cu discreția cuvenită un profesor abil o şi póte face acésta fără sĕ provóce surmenagiu, din contră stârnind chiar plăcerea elevilor. (p.)

ULTIME SCIRI.

Berlin, 26 August. Din isvor oficios se confirmă scirea, că la sfîrşitul lui Octomvrie împĕratul *Wilhelm va face o visită regelui Carol la Bucurescĭ.* Visita acésta a promis-o împĕratul german înainte de asta cu mai mulțĭ anĭ.

Berlin, 25 August. Din Cifu vine scirea, că bateriile japonese bombardéză neîntrerupt fortăréța de la Port-Arthur şi vasele rusescĭ din port. Japonesii bombardéză mai violent forturile de ost. De la 1 Aug. pierderile garnisónei sunt de 4000 ómenĭ.

Colonia, 25 August. O telegramă a diarului „Köln. Ztg." dă amĕnunte despre luptele din urmă de la Port-Arthur. Cincĭ atacurĭ japonese au fost respinse cu furie aşa de mare, încât Japonesii aruncându-şĭ armele au luat'o la fugă, lăsând pe câmpul de bătălie *7000 morțĭ şi rănițĭ.* La 27 Iulie Japonesii au făcut 4 atacurĭ, vrênd sĕ surprindă garnisóna. Ruşii i-au respins. Cu ocasia acésta Japonesii au pierdut *10.000 ómenĭ.* Pierderile lor totale de la începutul asediului, sunt de *28,000.* Generalul *Fock* a declarat, că décă va cădé Port-Arthurul, întréga armată de asediu japonesă va fi nimicită. Japonesii descarcă dilnic asupra oraşului şi fortăreții 800 de granate marĭ.

Londra, 25 August. „Times", anunță, că în China se fac marĭ pregătirĭ militare. China cumpĕră mereu material de resboiŭ în marĭ cantitățĭ.

Petersburg, 26 August. După o scire sosită din Port-Arthur, Japonesii au dat asalt asupra fortului de pe înălțimea Ugroboi. Comandantul escadrei rusescĭ a primit ordin sĕ iasă din port, ér décă n'ar reuşi, atuncĭ sĕ arunce vasele în aer.

Diverse.

Un nor magnetic. Vaporul engles *Mohiean* mergênd spre Filadelfia a observat următorul fenomen curios. Era în diua de 1 August st. n., când vaporul se trezi de odată într'un nor, care avea un aspect fosforic. Totul pe vapor a fost magnetisat. Insuşĭ vasul şi ómenii de pe dênsul păreau a lumina. Privind la busolă se vĕdu, cum acul se învêrtea necontenit ca un eventail. Căpitanul ordonă marinarilor, ca sĕ îndepărteze lanțurile de fier, carĭ se aflau pe bord. Acest lucru a fost imposibil, de şi ele nu cântăreau de cât câte 37 şi jum. kilograme. Totul părea lipit la o laltă. Norul a fost aşa de des în cât a fost cu neputință de a merge mai departe, de óre-ce nu se putea vedea dincolo de vapor. Totul lumina ca şi cum vaporul era înconjurat de flacărĭ. De odată norul se ridică, ferbințéla de pe vapor încetă şi după câte-va minute se vĕdu cum norul se ducea pe deasupra apei.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

»Romana«

este titlul broşurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu, cu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon

„**Romana**“ dans de colónă în 5 figurĭ. *Descrisă şi esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o întroducere („în loc de prefaţă“,) de *Tunarul din Dumbrău*, **Popa**. — Tipografia Aurel Mureşianu, Braşov 1903.

A trecut deja o jumĕtate de secol, de când, în epoca redeşteptării nóstre naţionale, s'a compus şi înfiinţat în Braşov „Romana“, unicul dans de colónă român. In iérna anului 1901, cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ de la fondarea Reuniunei femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Braşov cu ocasiunea acésta şi jubileul de 50 de anĭ al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechĭ, damele purtând costum naţional, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au esecutat acest dans în tocmai după regulele şi prescrierile originale, cum s'a esecutat înainte cu 50 de anĭ la primul bal al „Reuniunei“.

Autorul broşurei esplică „Romana“ în strînsă legătură cu musica ei după aceste regulĭ şi prescrierĭ originale, fără abaterile şi erorile, ce cu timpul s'au furişat în acest dans. (Esplicarea figurilor o face alăturĭ şi în limba germană.)

Meritul autorului broşurei mai sus anunţate este, că a fixat regulele originale ale „Romanei“, ca orĭ şi unde în ţinuturile şi ţĕrile locuite de Românĭ acest dans de colónă român sĕ pótă fi studiat şi jucat cum se cade şi uniform. De aceea a adaus la finea broşurei şi textul frumósei şi atrăgĕtórei musice a „Romanei“, esplicând printre note tóte mişcările dansului după tactele musicei. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindenĭ între noi, a fost tot-déuna o dorinţă viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact şi uniform. Credem, că broşura de faţă, care face istoricul şi descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire şi acurateţă, va satisface pe deplin dorinţei generale.

Broşura este în cuart mare, hârtie fină şi tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicărĭ) şi costă numai 2 cor. 50 banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

Cursul pieţei Braşov.

Din 25 August n. 1904

Bancnote rom.	Cump.	18.94	Vênd.	19.01
Argint român.	„	18.84	„	18.96
Napoleond'orĭ.	„	19.08	„	19.12
Galbenĭ	„	11.20	„	11.30
Ruble Rusescĭ	„	2.52	„	2.54
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117.40
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albina 5°/°		101.—	„	102.—

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 26 August 1904.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	17	—
„	Grâu mijlociu . . .	16	—
„	Grâu mai slab . . .	15	60
„	Grâu amestecat , .	12	40
„	Sĕcară frumósă. . .	9	80
„	Sĕcară mijlociă. . .	9	60
„	Orz frumos	9	20
„	Orz mijlociu. . . .	9	—
„	Ovĕs frumos. . . .	7	40
„	Ovĕs mijlociu . . .	7	10
„	Cucuruz	12	20
„	Mălaiu (meiŭ) . . .	10	—
„	Mazăre.	15	80
„	Linte	22	—
„	Fasole	20	—
„	Sĕmênţă de in . . .	22	—
„	Sĕmênţă de cânepă .	12	—
„	Cartofĭ.	6	—
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . , .	—	96
„	Carne de porc . . .	1	20
„	Carne de oerbece. .	—	80
100 kil.	Sĕu de vită prospĕt .	40	—
„	Sĕu de vită topit . .	60	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 August n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.95
Renta de corone ung. 4%	97.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½% . .	88.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% . .	97.30
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	98.50
Impr. ung. cu premii	206.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	161.50
Renta de hârtie austr.	99.25
Renta de argint austr.	99.25
Renta de aur austr.	119.10
Renta de corone austr. 4% . . .	99.30
Bonurĭ rurale ungare 3½ % . . .	90.90
Losurĭ din 1860.	152.80
Acţiĭ de-ale Băncei austro-ungară .	16.10
Acţiĭ de-ale Băncei ung. de credit .	754.—
Acţiĭ de-ale Băncei austr. de credit	638.50
Napoleondorĭ	19.04
Mărcĭ imperiale germane	117.15

Nr. 13158—1904.

PUBLICAŢIUNE.

Prin acésta se aduce la cunoştinţă publică, că comuna orăşenéscă Brassó, **cu începere dela 27 August a. c.** (Sâmbătă), **va vinde carne de vită în măcelăria din casa sfatului** (Stuba) în regie proprie.

Magistratul orăşenesc.

1—2.,1474.

Nr. 120—1904.
D. F. G.

Concurs.

Pentru catedra de limba **maghiară şi germană**, eventual **sciinţele naturale cu alt obiect** la gimnasiul public român gr.-or. din Brad, se escrie concurs cu **termin de 23 August** v. a. c. inclusive

Concurenţiĭ î-şi vor adresa petiţiile lor subscrisului comitet gimnasial şi le vor însoţi de urmatórele documente:

1) Carte de botez, prin care vor dovedi, că sunt Românĭ de confesiunea gr.-or.

2) Atestat de moralitate.

3) Atestat medical, că sunt deplin sănĕtoşĭ.

4) Revers, că se vor conforma întru tóte legilor şi disposiţiunilor bisericeştĭ şi şcolare cum şi regulamentelor în vigóre.

5) Diploma de profesor, conform art. de lege XXX. 1883, séu întrucât nu ar avea încă diploma, cel puţin atestatul despre examenul fundamental dinpreună cu absolutorul.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

Pentru profesor ordinar în timpul serviciului provisor (prevĕdut în §. 30 al legei de instrucţiune) salarul anual de 1800 cor., iar dela ocuparea definitivă a postului de profesor ordinar, salariul anual de 2000 (dóuĕ miĭ) coróne, trei decenale de câte 200 coróne, drept de pensiune conform statutelor fondului archidiecesan de pensiunĭ, ér pe timpul de serviciu ca profesor suplinitor 1600 coróne.

Brad, din şedinţa comitetului representanţei gimnasiului public român gr.-or. ţinută la 10(23) August 1904.

Preşedinte:
Vasiliu Damian m. p. protopresbiter.
Secretar:
Dr. Pavel Oprişa, m. p. profesor.

ANUNCIURI

(inserţiunĭ şi reclame)

sunt a se adresa subscrisei administraţiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazetei Trans.“

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face orĭ şi când pe timp mai îndelungat séu lunare.